

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2020

Deelrapport persoonlijke gegevens

STADSPEILING 2020

Deelrapport persoonlijke gegevens

Januari 2021

Analyse en rapportage: Koen van Splunter, Afdeling JaBo/ Onderzoek en Statistiek

INHOUDSOPGAVE

	pagina
1. ONDERZOEKSVERANTWOORDING	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Uitvoering onderzoek	7
1.3 Respons	8
2. RESULTATEN	9
2.1 Leeftijd en geslacht	9
2.2 Wijk en buurt	10
2.3 Opleidingsniveau	11
2.4 Huishouden van de respondent	12
2.5 Relaties tussen de kenmerken	13
BIJLAGE 1. Vragenlijst onderzoek	15
BIJLAGE 2. Populatie, steekproef en respons	17
BIJLAGE 3. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	19

1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 Inleiding

In september en oktober 2020 is in Zoetermeer de jaarlijkse Stadspeiling gehouden. In deze enquête worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan de inwoners van Zoetermeer.

1.2 Uitvoering

Voor de Stadspeiling 2020 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elk 4.020 inwoners van 18 jaar en ouder. Uit voorgaande jaren bleek dat oudere deelnemers de vragenlijst vaker invulden dan de jongere deelnemers. Om een al te scheve verdeling van de leeftijd van de respondenten te voorkomen, is ervoor gekozen om met ingang van 2020 de steekproeven gestratificeerd te trekken. De stratificatie vond plaats op leeftijdscategorie. Zie Tabel 1 voor de leeftijdscategorieën en het percentage waarin de leeftijdscategorie is vertegenwoordigd in de steekproef.

Tabel 1. Leeftijdscategorieën en vertegenwoordiging in de steekproef in aantal en in %

Leeftijdscategorie	Aantal	In % van het totaal
18 – 34 jaar	4.702	39,0%
35 – 49 jaar	3.215	26,7%
50 – 59 jaar	1.714	14,2%
60 – 74 jaar	1.620	13,4%
75 jaar en ouder	809	6,7%
Totaal	12.060	100%

Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes (A, B of C) voorgelegd.

Daarnaast is er een steekproef van 1.020 jongeren van 16 en 17 jaar getrokken uit het bevolkingsbestand. Ook voor de jongeren geldt dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' of in een woonwagen. De jongeren kregen enquête B voorgelegd.

Vlak voor het versturen van de eerste aanbiedingsbrief is de steekproef nog eenmaal gecontroleerd op het overlijden of verhuizen van de geselecteerde Zoetermeeders. Na deze controle bleven er 13.074 Zoetermeeders over in de steekproef.

Op de aanbiedingsbrief van het onderzoek stond een inlogcode, het webadres van de vragenlijst en een QR-code vermeld. Door de QR-code te scannen kon de enquête digitaal worden ingevuld. Daarnaast kon de vragenlijst ook digitaal worden benaderd via het webadres. Na 1,5 week is er een herinneringsbrief gestuurd aan al degenen die tot dan toe de

enquête nog niet digitaal hadden ingevuld. Bij deze herinneringsbrief zat een papieren vragenlijst en een retourenvelop. Na 1,5 week is nog een laatste herinneringsbrief gestuurd.

1.3 Respons

In totaal hebben 4.063 respondenten een of meer vragen van de verschillende onderzoeken in gevuld. (2.781 respondenten (68%) vulden een digitale vragenlijst in en 1.282 respondenten (32%) een papieren vragenlijst).

De respons op de Stadspeiling 2020 bedraagt 31,1%. In 2019 was de respons 26,2%.

In dit rapport wordt verslag gedaan van de achtergrondvariabelen van de respondenten die hebben deelgenomen aan de Stadspeiling 2020. Hiervoor zijn de resultaten van de drie deelbestanden gecombineerd in een bestand.

Over de volgende acht achtergrondvariabelen wordt in dit onderzoek verslag gedaan:

- geslacht;
- leeftijd;
- samenstelling van het huishouden waartoe men behoort;
- grootte van het huishouden waartoe men behoort;
- de plaats die men inneemt in het huishouden;
- opleidingsniveau;
- wijk en buurt. Dit wordt afgeleid uit de door de respondenten opgegeven postcode.

Het gedeelte van de vragenlijsten met de achtergrondvragen van het onderzoek is terug te vinden in Bijlage 1.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In Bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten. In Bijlage 3 staat een verdeling van de bevolking, steekproef en respons van Zoetermeeders van 16 jaar en ouder.

2

RESULTATEN

De tabellen in dit hoofdstuk bevatten de uitkomsten van de Stadspeiling op individueel niveau.

2.1 Leeftijd en geslacht

In de volgende tabel staat een overzicht van de leeftijdsverdeling van de respondenten in vijfjaarklassen. Tabel 2 bevat een indeling in zes leeftijdsklassen.

De gemiddelde leeftijd van de respondenten uit de Stadspeiling 2020 is afgerond 48 jaar, inclusief de 16- en 17-jarige respondenten. Als de 16- en 17-jarige respondenten buiten beschouwing worden gelaten is de gemiddelde leeftijd afgerond 50 jaar.

Tabel 1. Leeftijdsverdeling respondenten in aantal en in % in vijfjaarklassen

Leeftijdsklasse	Aantal	In % van het totaal
16 t/m 17 jaar	239	5,9%
18 t/m 19 jaar	120	3,0%
20 t/m 24 jaar	202	5,0%
25 t/m 29 jaar	271	6,7%
30 t/m 34 jaar	361	8,9%
35 t/m 39 jaar	294	7,2%
40 t/m 44 jaar	321	7,9%
45 t/m 49 jaar	341	8,4%
50 t/m 54 jaar	280	6,9%
55 t/m 59 jaar	354	8,7%
60 t/m 64 jaar	302	7,4%
65 t/m 69 jaar	327	8,0%
70 t/m 74 jaar	273	6,7%
75 t/m 79 jaar	186	4,6%
80 t/m 84 jaar	114	2,8%
85 t/m 89 jaar	63	1,6%
90 jaar of ouder	15	0,4%
Totaal	4.063	100%

Tabel 2. Leeftijdsverdeling respondenten in aantal en in % in zes leeftijdsklassen

Leeftijdsklasse	Aantal	In % van het totaal
16 t/m 17 jaar	239	5,9%
18 t/m 29 jaar	593	14,6%
30 t/m 39 jaar	655	16,1%
40 t/m 49 jaar	662	16,3%
50 t/m 64 jaar	936	23,0%
65 jaar of ouder	978	24,1%
Totaal	4.063	100%

Tabel 3 geeft de verdeling van het geslacht van de respondenten weer. Iets meer dan de helft van de respondenten is vrouw (52,3%).

Tabel 3. Respondenten naar geslacht, absoluut en in %

Geslacht	Aantal	In %
Man	1.612	46,3%
Vrouw	1.821	52,3%
Anders/ dat wil ik niet zeggen	51	1,5%
Subtotaal	3.484	100,0%
Onbekend	579	
Totaal	4.063	

2.2 Wijk en buurt

De volgende twee tabellen geven de verdeling van de respondenten naar respectievelijk de wijken en de buurten weer. Deze indeling is gemaakt op basis van de opgegeven postcodes.

Tabel 4. Respondenten naar woonwijk, in aantal en in %

Wijk	Aantal	In %
Centrum	488	15,1%
Meerzicht	381	11,8%
Buytenwegh/ de Leyens	533	16,5%
Seghwaert	402	12,4%
Noordhove	233	7,2%
Rokkeveen	570	17,6%
Oosterheem	600	18,6%
Industriegebied	12	0,4%
Buitengebied	12	0,4%
Subtotaal	3.231	100,0%
Onbekend	832	
Totaal	4.063	

Tabel 5. Respondenten naar woonbuurt, in aantal en in %

Buurt	Aantal	In %
Dorp	124	4,1%
Stadscentrum	86	2,8%
Palenstein	81	2,7%
Driemanspolder	197	6,5%
Meerzicht-west	237	7,8%
Meerzicht-oost	144	4,7%
Buytenwegh	240	7,9%
De Leyens	268	8,8%
Seghwaert-zuidwest	193	6,3%
Seghwaert-noordoost	193	6,3%
Noordhove-west	66	2,2%
Noordhove-oost	141	4,6%
Rokkeveen-west	222	7,3%
Rokkeveen-oost	300	9,9%
Oosterheem-zuidwest	154	5,1%
Oosterheem-noordoost	374	12,3%
Industriegebied	12	0,4%
Buitengebied	12	0,4%
Subtotaal	3.044	100,0%
Onbekend	1.019	
Totaal	4.063	

2.3 Opleidingsniveau

In de volgende tabel staat het opleidingsniveau van de respondenten. Hieruit blijkt op welk niveau de respondenten een startkwalificatie hebben behaald. Er is een indeling gemaakt in drie categorieën: (nog) geen startkwalificatie, startkwalificatie en HBO/WO afgerond.

Tabel 6. Respondenten naar opleidingsniveau (hoogst voltooide opleiding), in aantal en in %

Opleidingsniveau*	Aantal	In %
(Nog) geen startkwalificatie (1)	703	21,4%
Startkwalificatie (2)	1.082	32,9%
HBO/WO (3)	1.504	45,7%
Subtotaal	3.289	100,0%
Onbekend	774	
Totaal	4.063	

* Betekenis categorieën:

(1) b.v. geen, basisschool, praktijkonderwijs, vmbo, mavo, mulo, LTS, LEAO, LAS

(2) b.v. HAVO, VWO, HBS, MMS, MEAO, MTS, HNO, MBO

(3) b.v. HEAO, HTS, MO-A, Wetenschappelijk onderwijs

2.4 Huishouden van de respondent

In de volgende tabel staat de verdeling van de respondenten naar het type huishouden waartoe ze behoren.

Tabel 7. Respondenten naar het type huishouden waartoe ze behoren in aantal en in %

Type huishouden	Aantal	In %
Alleenstaande	560	16,9%
Twee partners, zonder (kind)eren	1.290	38,9%
Twee partners, met kind(eren)	1.261	38,0%
Eénoudergezin (=één volwassene met kind(eren))	176	5,3%
Anders	29	0,9%
Subtotaal	3.316	100,0%
Onbekend	747	
Totaal	4.063	

In de volgende tabel staat welke plaats de respondent in het huishouden inneemt.

Tabel 8. Plaats van de respondent in het huishouden waartoe hij/zij behoort in aantal en in %

Plaats in het huishouden	Aantal	In %
Alleenstaande	560	16,9%
Eén van de twee partners	2.347	70,9%
Kind	253	7,6%
Hoofd van het éénoudergezin	121	3,7%
Anders	30	0,9%
Subtotaal	3.311	100,0%
Onbekend	752	
Totaal	4.063	

Uit Tabel 9 wordt duidelijk dat de meeste respondenten behoren tot een tweepersoonshuishouden.

Tabel 9. Grootte van het huishouden waartoe de respondent behoort in aantal en in %

Grootte van het huishouden	Aantal	In %
Een	560	16,9%
Twee	1.372	41,3%
Drie	521	15,7%
Vier	650	19,6%
Vijf	166	5,0%
Zes	43	1,3%
Zeven	5	0,2%
Acht	2	0,1%
Negen	1	0,0%
Subtotaal	3.320	100,0%
Onbekend	743	
Totaal	4.063	

2.5 Relaties tussen de kenmerken

In deze paragraaf worden enkele kruisverbanden tussen een aantal variabelen weergegeven.

Een eerste kruisverband is aangebracht tussen het opleidingsniveau en de leeftijd van de respondent. Het percentage respondenten zonder startkwalificatie neemt vanaf 30 jaar toe als de leeftijd toeneemt; van 7,0% in de leeftijdsgroep 30 t/m 39 jaar tot 39,8% in de leeftijdsgroep 65 jaar en ouder.

In de leeftijdsgroep 18 t/m 29 jaar heeft 8,8% (nog) geen startkwalificatie.

Van negen respondenten van 16 of 17 jaar is het opleidingsniveau bekend. Zeven van hen hebben een startkwalificatie; twee hebben deze (nog) niet. Van de overige 230 respondenten van 16 of 17 jaar is het opleidingsniveau niet bekend.

Tabel 10. Opleidingsniveau naar leeftijd van de respondent in aantal en in %

Opleidingsniveau*	18 t/m 29 jr.		30 t/m 39 jr.		40 t/m 49 jr.		50 t/m 64 jr.		65 jr. en ouder	
	Aantal	In %	Aantal	In %	Aantal	In %	Aantal	In %	Aantal	In %
(Nog) geen startkwalificatie(1)	38	8,8%	37	7,0%	80	13,7%	188	22,5%	358	39,8%
Startkwalificatie(2)	230	53,2%	173	32,7%	182	31,3%	277	33,1%	213	23,7%
HBO/WO(3)	164	38,0%	319	60,3%	320	55,0%	372	44,4%	329	36,6%
Subtotaal	432	100%	529	100%	582	100%	837	100%	900	100%
Anders/ onbekend	161		126		80		99		78	
Totaal	593		655		662		936		978	

* Betekenis categorieën:

(1) b.v. geen, basisschool, praktijkonderwijs, vmbo, mavo, mulo, LTS, LEAO, LAS

(2) b.v. HAVO, VWO, HBS, MMS, MEAO, MTS, HNO, MBO

(3) b.v. HEAO, HTS, MO-A, Wetenschappelijk onderwijs

Uit de volgende tabel blijkt dat relatief meer vrouwen dan mannen (nog) geen startkwalificatie hebben en dat duidelijk relatief minder vrouwen een HBO/WO opleiding hebben dan mannen.

Tabel 11. Opleidingsniveau naar geslacht in aantal en in %

Opleidingsniveau	Geslacht			Totaal
	Man	Vrouw	Anders/ dat wil ik niet zeggen	
(Nog) geen startkwalificatie	18,5%	24,4%	2,4%	21,4%
Startkwalificatie	32,5%	33,2%	36,6%	32,9%
HBO/ WO	48,9%	42,4%	61,0%	45,7%
Totaal	100% (n=1.537)	100% (n=1.703)	100% (n=41)	100% (n=3.281)
Onbekend geslacht of opleidingsniveau (782 respondenten)				

In Centrum wonen relatief de meeste respondenten zonder of nog geen startkwalificatie (29,6%). In Oosterheem wonen relatief de meeste respondenten met een HBO/ WO opleidingsniveau (53,7%).

Tabel 12. Opleidingsniveau naar woonbuurt van de respondent in aantal en in %

Buurt	Opleidingsniveau			Totaal
	(Nog) geen startkwalificatie	Startkwalificatie	HBO/ WO	
Centrum	29,6%	33,6%	36,8%	100% (n=459)
Meerzicht	26,6%	34,7%	38,7%	100% (n=354)
Buytenwegh	25,0%	32,3%	42,7%	100% (n=232)
De Leyens	17,1%	32,9%	50,0%	100% (n=252)
Seghwaert	22,6%	37,5%	39,9%	100% (n=381)
Noordhove	23,1%	34,4%	42,5%	100% (n=221)
Rokkeveen	18,3%	31,1%	50,6%	100% (n=541)
Oosterheem	16,5%	29,8%	53,7%	100% (n=564)

BIJLAGE 1. VRAGENLIJST ONDERZOEK

PERSOONLIJKE GEGEVENS

1. Bent u een man of een vrouw?

- 1. man
- 2. vrouw
- 3. anders/ dat wil ik niet zeggen

2. Wat is uw leeftijd?

jaar

3. Wat is uw hoogste voltooide opleiding?

- 1. geen
 - 2. basisschool, lagere school
- voortgezet onderwijs, namelijk:*
- 3. praktijkonderwijs
 - 4. vmbo-basis, -kader, -gl of vergelijkbaar (lts, lhno, leao)
 - 5. vmbo-tl, mavo, mulo of vergelijkbaar
 - 6. havo, mms of vergelijkbaar
 - 7. vwo, hbs of vergelijkbaar

vervolgonderwijs, namelijk:

- 8. mbo (niveau 1)
- 9. mbo (niveau 2, 3, 4)
- 10. hbo
- 11. wetenschappelijk onderwijs
- 12. anders, namelijk:

- 13. weet niet

4. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort?

- 1. alleenstaande → ga naar **vraag 7**
- 2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar **vraag 7**
- 3. twee partners, met kind(eren)
- 4. eenoudergezin (= een volwassene met kind(eren))
- 5. anders, namelijk:

- 6. weet niet

5. Wat is uw plaats in het huishouden?

- 1. een van de twee partners
- 2. hoofd van het eenoudergezin
- 3. kind
- 4. anders, namelijk:

- 5. weet niet

6. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?

 personen

7. Wat is uw postcode?

BIJLAGE 2. POPULATIE, STEEKPROEF EN RESPONS

Voor de enquête zijn uit de bevolkingsadministratie van de gemeente Zoetermeer drie gestratificeerde steekproeven getrokken van elk 4.020 Zoetermeeders die per 1 september 2020 18 jaar of ouder waren. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen.

Er zijn drie steekproeven getrokken omdat het aantal vragen zo groot was dat ze over drie vragenlijsten verdeeld moesten worden.

Daarnaast is ook een steekproef getrokken van 1.020 Zoetermeeders die per 1 september 2020 16 of 17 jaar oud waren. Ook voor hen geldt dat ze op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' of in een woonwagen. De jongeren kregen vragenlijst B voorgelegd.

Vlak voor het versturen van de eerste aanbiedingsbrief is de steekproef nog eenmaal gecontroleerd op het overlijden of verhuizen van de geselecteerde Zoetermeeders. Na deze controle bleven er 13.074 Zoetermeeders over in de steekproef.

Alle geselecteerde Zoetermeeders kregen een brief met de vragenlijst toegestuurd. Op deze aanbiedingsbrief stond het webadres van de vragenlijst, een inlogcode en een QR-code vermeld. Daarmee kon de vragenlijst digitaal worden ingevuld. Na 1,5 week is een herinneringsbrief verstuurd naar de personen die tot dan toe de vragenlijst nog niet hadden ingevuld. Bij deze herinneringsbrief zat een papieren vragenlijst en een retourenvelop.

Van de 13.074 uitgenodigde Zoetermeeders hebben er 4.063 de vragen al of niet volledig ingevuld. Het merendeel van de respondenten vulde een digitale vragenlijst in (68%) en 32% vulde een papieren vragenlijst. In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekproefeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht.

Geslacht en leeftijd, in % van:

- de Zoetermeerse bevolking van 16 jaar en ouder (per 1-1-2020);
- de personen in de steekproef (per 1-9-2020);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 16-17 jr.	1,5%	4,0%	1,8%
Vrouw 16-17 jr.	1,4%	3,8%	2,6%
Anders 16-17 jr.	-	-	0,0%
Man 18 < 30 jr.	8,7%	12,9%	5,8%
Vrouw 18 < 30 jr.	8,4%	12,1%	6,5%
Anders 18 <30 jr.	-	-	0,2%
Man 30 < 40 jr.	7,5%	9,4%	6,3%
Vrouw 30 < 40 jr.	8,0%	10,0%	8,9%
Anders 30 < 40 jr.	-	-	0,3%
Man 40 < 50 jr.	7,2%	8,0%	8,2%
Vrouw 40 < 50 jr.	7,8%	8,1%	8,4%
Anders, 40 < 50 jr.	-	-	0,4%
Man 50 <65	12,5%	8,4%	11,0%
Vrouw 50 <65	13,6%	9,2%	13,1%
Anders, 50 <65 jr.	-	-	0,3%
Man 65 jr. en ouder	10,9%	6,6%	13,3%
Vrouw 65 jr. en ouder	12,4%	7,5%	12,8%
Anders, 65 jr., en ouder	-	-	0,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	102.807	13.074	3.484*

* 579 van de 4.063 respondenten uit 2020 hebben hun geslacht en/of leeftijd niet opgegeven

BIJLAGE 3. BETROUWBAARHEID EN NAUWKEURIGHEID

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 4.063 respondenten uit de Stadspeiling 2020 die een of meer vragen hebben ingevuld. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeer 18-plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- Stel dat van alle 4.063 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeerders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 28,6% en de 31,4%.
- Stel dat van alle respondenten er 100 gedrag x vertonen. Als van deze 100 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag x vertonen tussen de 50,4 en 69,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
1000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1500	1,5	2,0	2,3	2,5	2,5
2000	1,3	1,8	2,0	2,1	2,2
2500	1,2	1,6	1,8	1,9	2,0
4063	0,9	1,2	1,4	1,5	1,5